

HÄSSELBY-VÄLLINGBY STADSDELSFÖRVALTNING

INDIVID OCH FAMILJEOMSORG, ARBETE OCH BISTÅND

BARN OCH UNGDOM

Handläggare: Hans Peters

Telefon: 08-5080 40 16

TJÄNSTEUTLÅTANDE

24 APRIL 2007

SID 1 (6)

Dnr 510 - 208 - 2007

Sammanträde 15 maj 2007

Till

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reviderade riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd

Remiss från kommunstyrelsen Dnr 325-1113/2007

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att som svar på remissen överlämna och återropa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Birgitta Härröd
avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen anser det positivt att riktlinjerna reviderats och gjorts tydligare och mer strukturerade både avseende handläggning och krav på motprestation från klienternas sida. Till stora delar arbetar dock förvaltningen redan utifrån ett sådant förhållningssätt. Förvaltningen vill dock framhålla några punkter där riktlinjerna behöver förtydligas ytterligare och justeras.

- Bilagor:**
1. Remiss från kommunstyrelsen
  2. Förslag – riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för Individ och familjeomsorg, Arbete och bistånd, barn och ungdom.

Bakgrund

I samband med kommunfullmäktiges beslut om stadens budget för 2007 gavs i uppdrag att ta fram förslag reviderade riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd. Ett sådant förslag, daterat 2007-04-02, finns nu framtaget och har av kommunstyrelsen remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, socialtjänstnämnden och äldre- och ungdomsnämnden för yttrande senast den 31 maj 2007.

Förvaltningens yttrande

Ett tydligare stöd i dagliga arbetet

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning anser det positivt att riktlinjerna revideras och att tydligare krav på motprestation anges. I praktiken arbetar handläggarna i stadsdelen sedan tidigare enligt ett sådant förhållningssätt och i enlighet med de handläggningsrutiner som beskrivs i de nya riktlinjerna.

Det underlättar i klientarbetet att det tydligt uttalas att handläggare dels skall bedriva aktivt förändringsarbete med självförsörjning som mål och dels skall göra noggranna ekonomiska utredningar och kontroller. Utifrån likhetsprincipen är det viktigt att det finns gemensamma tydliga riktlinjer för arbetet i hela staden. Annars finns det en risk att de olika stadsdelarna formar egna förhållningssätt och egna rutiner som kan skilja sig åt från den ena stadsdelen till den andra.

Generellt är de nya riktlinjerna bättre strukturerade än tidigare. Dispositionen är bättre och rätt avsnitt finns på rätt plats. Även språket har förbättrats. Vidare är det bra med kapitelinledningar med generella förklaringar kring hur handläggaren skall förhålla sig. De reviderade riktlinjerna torde ge både handläggare och arbetsledare ett tydligare stöd i det dagliga arbetet.

Behov av förtydliganden och justeringar i riktlinjerna

Förvaltningen vill framhålla behovet av förtydliganden och justeringar på vissa punkter i riktlinjerna:

Utgångspunkter för arbetet, sidan 5 stycke 5

....” Därför ska den som är arbetslös och söker bidrag erbjudas strukturerat stöd i att söka arbete för att på så sätt uppnå egen försörjning. Det är detta som menas med att biståndet ska utformas så att det stärker den enskildes resurser att leva ett självständigt liv.”

Kommentar: Det finns en lång rad andra förhållningssätt och insatser som leder till att stärka den enskildes resurser att leva ett självständigt liv som är aktuella i arbetet med ekonomiskt bistånd. Förvaltningen vill som exempel nämna budget och skuldrådgivning, att verka för att familjer erbjuds trygga boenden till rimliga kostnader (första handskontrakt, godkända andrahandsavtal etc). Dessa står på intet sätt i motsatsförhållande till egen försörjning genom arbete.

Barnperspektivet, sidan 5 stycke 7

”... barn och ungdomar...”

Kommentar: Förvaltningen anser att det bör tydliggöras om det åsyftas ungdomar över 18 år? I så fall bör åldersgräns anges i texten.

Hjälp till självförsörjning, sidan 7 stycke 4

” Detta innebär att individen kan få välja bort...”

Kommentar: Förvaltningen menar att detta behöver förtydligas; Om den enskilde har möjlighet att ta ett arbete är det alltid denna lösning som ska väljas även om det finns tillgång till utbildningar eller andra insatser som kan medverka att på sikt undanröja arbetshindret och som är av intresse för den enskilde?

Boendekostnader

Hyresrätt, sidan 13 stycke 9

” Vägledande boendestandard, köket oräknat, är ett rum per person, vuxen eller barn”

Kommentar: Enligt förvaltningen har vanligtvis låginkomsttagare i Stockholm inte råd med den nivån på boendet. Om man väljer denna boendestandard skulle det innebära för hög standard. En familj med tre barn t.ex. skulle enligt riktlinjerna ha rätt till boendestandard med fem rum och kök. Det finns ett begränsat antal stora lägenheter och familjer som har minst tre barn skulle betraktas som trångbodda i de flesta befintliga lägenheterna. Hur skall dessa familjers trångboddhet lösas? Skall de ha rätt att hyra två lägenheter under tiden de är socialbidragstagare, vilket de förmodligen inte skulle ha råd med om de är låginkomsttagare.

Boendekostnaden påverkar i mycket stor utsträckning familjens självförsörjningsförmåga. Höga boendekostnader låser fast familjer i bidragsberoende och minskar incitamentet för arbete. Försörjningsstöd ska betraktas som ett tillfälligt behov och inte som ett permanent tillstånd, varför det är rimligt att familjer har en lägre boendestandard under bidragstiden för att sedan kunna byta upp sig.

Andrahandsboende, sidan 14 stycke 8

”Ett av hyresvärden godkänt andrahandskontrakt ska eftersträvas, men kan inte krävas utom i de fall då hushållet genom hyra utan godkänt andrahandskontrakt går miste om bostadsbidrag.”

Kommentar: Denna formulering är densamma som i de tidigare riktlinjerna. Förvaltningen anser att skrivningen borde specificeras mer. Det finns behov att pröva rättsläget. Hyresvärdens godkännande bör krävas för bistånd till bostäder i andra hand. De är helt orimligt att socialtjänsten ska medverka till olaglig andrahandsuthyrning. Det leder till stagnation på bostadsmarknaden och stor otrygghet för de familjer som bor utan hyresvärdens godkännande. Noteras bör dock att för inneboende krävs inte hyresvärdens godkännande.

Grundutrustning, sidan 24

Kommentar: Förvaltningen anser att biståndsnivåerna är generösa och höga, framförallt när det gäller mer kortvariga bidragsbehov. 2007 år basbelopp är 40.300kr. Låginkomsttagare måste välja det billigaste alternativet, vilket innebär begagnade möbler eller billigaste Ikea standard.

Personer med psykisk ohälsa, sidan 38 stycke 1

” När det gäller personer med svår psykisk ohälsa och beteendemässiga störningar måste socialtjänsten först utreda de grundläggande problemen innan socialtjänsten tar ställning till hur socialtjänsten på bästa sätt kan stärka den enskildes framtida försörjningsförmåga.”

Kommentar: Förvaltningen anser att formuleringen om att utreda de grundläggande problemen är tveksam. Den kan uppfattas så att utredningsansvaret är större än man har kompetens till. Socialtjänsten har inte kompetens och inte heller i uppdrag att göra psykiatriska bedömningar. Ekonomiskt bistånd har självfallet ett uppdrag att samverka med andra enheter inom förvaltningen och landstinget. I praktiken kan det dock vara svårt att aktualisera omotiverade klienter som saknar diagnos vid andra enheter eller landstinget.

Kurslitteratur, sidan 38, stycke 7

Samma formulering som tidigare för kurslitteratur: ”Om ekonomiskt stöd ges av socialtjänsten för studier ingår även rimlig kostnad för böcker och annat studiematerial i biståndet.”

Kommentar: Förvaltningen anser att det inte tydligt framgår om extra bistånd ska beviljas eller ej. Förslagsvis kunde meningen omformas med följande innehåll: Om ekonomiskt stöd ges av socialtjänsten för studier *bör* även rimlig kostnad för böcker och annat studiematerial i biståndet beviljas.” Annars finns det risk för feltolkning och att man tolkar riktlinjer som så detta bistånd ingår i normen.

Utländska medborgare

Utan uppehållstillstånd, sidan 4, stycke 1

Förvaltningen anser att texten behöver kompletteras med förtydligande om hur gruppen utländska medborgare som gifter sig med svenska medborgare skall

handläggas. Det bör framgå tydligare, när man har rätt till ersättning enligt LMA. Annars finns det risker att bistånd enligt LMA betalas ut till personer som inte har rätt till ersättning enligt LMA. Staden erhåller inte heller stadsbidrag om ersättning betalas till personer som inte har rätt att vistas i landet.

Handläggning –bistånd enligt 4 kap. 2 § med villkor om återbetalning, sidan 6, 1 stycket

”varje biståndsbeslut kodas på ansökningsblanketten och i utbetalningssystemet”

Kommentar; Förvaltningen vill påpeka att det inte längre på ansökningsblanketten finns plats för kodning och därför bör denna mening omformuleras.

- - - - -